

Belangrijke cijfers 2024

291

BEDRIJVEN

actief in de sectoren voor productie en verwerking van papier, karton en glas.

8,3

MILJARD €

omzet uit deze activiteiten.

18.553

DIRECTE ARBEIDSPLAATSEN

die lokaal worden verstrekt aan werknemers en werknemers in onze bedrijven.

75%

EXPORT

Onze drie sectoren halen driekwart van hun omzet uit export.

Inhoud

Woord van de voorzitter _____ 4

Memorandum – Verkiezingen 2024 _____ 6

Sociaal-economische situatie 2024 _____ 10

Sociale zaken 2024 _____ 18

Milieu en duurzaamheid _____ 24

Vertegenwoordigingen _____ 32

Beleidsorganen en team _____ 38

Woord van de voorzitter

Een mentaliteitsverandering,
waar we met zijn allen
dagelijks aan moeten
blijven werken.

Geachte leden van inDUfed,

Beste vriend(inn)en,

In landen, waar bij elkaar opgeteld meer dan de helft van de wereldbevolking woont, konden kiezers in 2024 naar de stembus gaan. Deze hoogdag van de democratie, heeft in de meeste landen geleid tot grote koerswijzigingen. **Koerswijzigingen, die grote invloed hebben op onszelf en onze bedrijven.** Sommige koerswijzigingen geven ons hoop, waarbij de federale en regionale verkiezingen in België en zelfs op Europees niveau als voorbeeld dienen. Andere koerswijzigingen, in bijvoorbeeld landen als Amerika maar ook Oost-Europa, blijven we met argusogen volgen om te zien welke toekomst het nieuwe bewind zal opleveren. Constante door alle verkiezingen heen is een verdere polarisering van de maatschappij. Winnaars zijn de partijen die een wij/zij-verhaal verkondigen, terwijl we iedereen zonder uitzondering nodig hebben om de huidige problemen van onze maatschappij op te lossen. **Eenieder zal zijn steentje moeten bijdragen om de duurzaamheidsproblematiek, de vergrijzingsgolf, de geopolitieke veiligheidsproblematiek en alle andere uitdagingen het hoofd te bieden.** Een mentaliteitsverandering, waar we met zijn allen dagelijks aan moeten blijven werken, om iedereen te overtuigen en iedereen mee te krijgen.

En dat brengt me naadloos bij **Olivier Douxchamps**, de man die in juni 2024 het stokje aan mij doorgaf als voorzitter van inDUfed. Een man, die al jaar en dag een voorbeeld is van het uitdragen van dit wij-verhaal. Niet alleen binnen Knauf Insulation, maar ook al jaren binnen inDUfed, waaronder de afgelopen drie jaar als voorzitter. **Met grote toewijding en passie heeft hij gezorgd voor een periode van stabiliteit en verbinding binnen onze federatie; met onze partners heeft hij een relatie uitgebouwd die ieders waardering krijgt.**

Olivier, namens de gehele inDUfed familie kan ik enkel zeggen: een hele dikke merci!

Naast Olivier wens ik ook u, onze leden, te bedanken voor jullie loyaliteit en steun in 2024. **Onze federatie inDUfed was zeer actief in de aanloop naar de verkiezingen. We brachten onze boodschap voor een duurzame industriële vernieuwing over aan de Belgische politieke partijen.** De nieuwe Vlaamse, Waalse en federale regeringen lijken deze boodschap te hebben gehoord. Ze willen met ons samenwerken aan een klimaattransitie, die ook garant staat voor nationale welvaart. Ook op Europees niveau blijft onze vraag om de doelstellingen van de Green Deal te handhaven en tegelijkertijd de administratieve rompslomp te vereenvoudigen en een pragmatische en realistische aanpak voor de uitvoering ervan te hanteren, niet onbeantwoord. Er is echter nog een lange weg te gaan. Het concurrentievermogen van onze bedrijven blijft onder druk staan door energie- en loonkosten, die nog altijd een pak hoger liggen dan bij onze naaste burens. Oplossingen zullen tijd, goede wil en overleg tussen alle partners vergen in een periode, waar de geopolitieke dreigingen helaas niet afnemen. **Toch zijn er tekenen, die erop wijzen dat de eerder genoemde mentaliteitsverandering op komst is.** Ik wil dan ook afsluiten met het advies dat de Griek Socrates 2500 jaar geleden reeds gaf:

"Het geheim van verandering is om al je energie niet te richten op het bestrijden van het oude, maar op het bouwen van het nieuwe."

Een boodschap die mijn inziens iedereen in de maatschappij ter harte moet nemen. Ik moedig U aan om onze inspanningen voort te zetten. Weet allen dat we kunnen rekenen op de steun van onze federatie inDUfed!

Remco Maandag
Voorzitter

A low-angle, upward-looking photograph of a modern building with a glass and metal facade. The building's structure is composed of large, rectangular panels and windows. In the foreground, several flags are flying on tall poles. The most prominent flag is the European Union flag, featuring a blue field with twelve yellow stars arranged in a circle. To its right, the flag of Romania is visible, showing its characteristic horizontal stripes of red, yellow, and blue. Other flags are partially visible further to the right. The sky is a clear, pale blue.

Memorandum – Verkiezingen 2024

2024, verkiezingsjaar

Zowel op federaal, regionaal als Europees niveau was het team van inDUfed zeer actief en bracht het zijn boodschap over aan alle Belgische politieke partijen.

Het belangrijkste doel van inDUfed tijdens deze campagne was (en blijft) om **een duurzame industriële vernieuwing, gericht op de klimaatuitdaging**, hoog op de agenda van de nieuwe regeringen te plaatsen.

Dit werk heeft vruchten afgeworpen, want veel van de punten die we hebben benadrukt, zijn terug te vinden in de regeerakkoorden. Het is niet verwonderlijk dat veel van deze punten ook door de meeste andere industriële federaties naar voren zijn gebracht. **Door de specifieke kenmerken van onze sectoren lag de nadruk die wij bijvoorbeeld hebben gelegd op energieconcurrentievermogen, renovatie of een pragmatische en wetenschappelijke evaluatie van herbruikbare verpakkingen echter uitsluitend bij inDUfed.**

Op het vlak van governance heeft inDUfed gepleit voor een **vlotte samenwerking tussen de federale overheid en de gewesten**, en voor een **veilig en stabiel juridisch klimaat** voor Belgische bedrijven en bedrijven die in ons land willen investeren. We hebben ook gevraagd om **elke vorm van overregulering, zoals “goldplating”, te vermijden.**

We hebben ook gewezen op de duurzaamheid van onze producten, die in de eerste plaats bijdragen aan de duurzame transitie en de weerbaarheid tegen klimaatverandering.

Voor glasproducten vertaalt zich dit in een oproep tot versnelling van de renovatie en energie-efficiëntie van gebouwen, een focus op het gebruik van circulaire materialen zoals glaswol, isolerende beglazing en cellulair glas, en het in aanmerking nemen van het aspect “natuurlijk licht” bij renovatie en bouw. Wat verpakkingen van papier, karton en glas betreft, werd gewezen op het bijzonder hoge recyclingpercentage in

België, met de kanttekening dat hergebruik van verpakkingen en producten niet altijd de meest duurzame oplossing is. Er is dan ook een pragmatische en wetenschappelijke evaluatie nodig om te bepalen of een herbruikbaar product echt duurzamer is dan een gerecycleerd product. We hebben dan ook gevraagd om een vrijstelling van de hergebruikdoelstellingen voor materialen met een hoge recyclagegraad, en om een Europese aanpak en afstemming om goldplating en marktverstoring te voorkomen. Om onze sectoren in staat te stellen hun uitstekende recyclingprestaties voort te zetten en nog te verbeteren, hebben we ook benadrukt dat het belangrijk is dat België goede praktijken voor de recycling van onze glas-, karton- en papierproducten blijft ondersteunen en bevorderen, en tegelijkertijd de inzameling en recycling van glasproducten aan het einde van hun levensduur in de bouwsector blijft ondersteunen.

Aangezien energie een essentieel element is voor de productie van glas, papier en papierpulp, hebben we onze toekomstige beleidsmakers gevraagd te zorgen voor **een juist evenwicht tussen voorzieningszekerheid, kosten en duurzaamheid van energie**. Meer specifiek heeft inDUfed dan ook aangedrongen op het belang van een duurzaam en ononderbroken energievoorzieningsplan voor glasovens glassmeltinstallaties, meer (ook financiële) steun

voor de ontwikkeling van eigen productie en de toegang tot biogas voor alle industriële gebruikers. De handhaving van de energienorm moet absoluut worden gewaarborgd en deze moet zo snel en efficiënt mogelijk effectief worden toegepast. Bovendien heeft inDUfed gewezen op het belang van het cascade-gebruik van hout, wat betekent dat hout pas als energiebron mag worden gebruikt nadat alle andere, meer nobele toepassingen van deze grondstof zijn uitgeput.

Wat het milieu betreft, was het voor inDUfed van essentieel belang dat de bevoegde vergunningverlenende instanties **voldoende flexibiliteit in de exploitatievoorwaarden inbouwen, zodat bedrijven snel kunnen reageren op veranderingen en externe schokken.**

Wat ten slotte sociale zaken betreft, baart ons natuurlijk het tekort aan arbeidskrachten (zowel kwantitatief als kwalitatief) zorgen. **inDUfed stelt voor om de (her)ontwikkeling van het alternerend leren aan te moedigen door partnerschappen aan te gaan met verschillende universiteiten om ook het hoger onderwijs**

beter af te stemmen op de arbeidsmarkt, en door een tijdelijk en beperkt “retentierecht” in te voeren dat de opleidingsinspanningen van bedrijven zou helpen valoriseren. Het grote concurrentienadeel als gevolg van de aanzienlijke stijging van de loonkosten in de afgelopen jaren heeft ons er uiteindelijk toe gebracht te vragen om een grondige herziening van het systeem van automatische loonindexering en om bijzondere aandacht voor nieuwe sociale maatregelen die vaak extra kosten voor bedrijven met zich meebrengen.

Deze inspanningen om onze prioriteiten op de drie beleidsniveaus voor te leggen, lijken vruchten af te werpen, want inDUfed is zeer verheugd dat al deze punten in een of andere vorm terug te vinden zijn in de verschillende regeerakkoorden die ons zijn voorgelegd. Nu moeten we ervoor zorgen dat deze punten ook daadwerkelijk en op een aanvaardbare manier worden uitgevoerd. **inDUfed blijft waakzaam en actief om ervoor te zorgen dat deze regeerakkoorden niet dode letter blijven.**

A group of diverse industrial workers, including men and women of various ethnicities, are shown in profile, looking towards the right. They are wearing hard hats (white and yellow) and high-visibility safety vests (orange and yellow). The background is a blurred industrial setting with teal-colored machinery.

Sociaal- economische situatie 2024

Verbeterde maar steeds negatieve handelsbalans

Voor het derde jaar op rij is de omzet van de bedrijven in onze drie sectoren in 2024 verder gedaald (-5,6% ten opzichte van 2023). Deze daling wordt zowel veroorzaakt door een daling van de export als door een daling van de binnenlandse vraag. Aangezien ook de invoer van buitenlandse producten vertraagt door de daling van de binnenlandse vraag, **verbetert de Belgische handelsbalans van onze drie sectoren nog steeds ten opzichte van de twee voorgaande jaren, maar**

blijft ze negatief. Helaas wordt deze "verbetering" veroorzaakt door een relatief groter belang van de daling van de invoer ten opzichte van de daling van de uitvoer. Toch is het belangrijk op te merken dat **de glassector zich onderscheidt van de papiersector en, net als elk jaar sinds 2021, een positieve handelsbalans laat optekenen** (+10% uitvoer ten opzichte van de invoer in 2024).

Focus op bedrijfssectoren

De sector van de productie van pulp en papier is de grootste importeur, met een invoer die 171% van de uitvoer vertegenwoordigt. Dit fenomeen is op zich niet negatief, aangezien het te verklaren is door de specialisatie van de verschillende pulp- en papierproductielocaties in België en de rest van de wereld. **De sluiting van SAPPI Lanaken, gespecialiseerd in de productie van grafisch papier, had een aanzienlijke impact op de productie van de sector in 2024, terwijl de andere productie-eenheden over het algemeen op hetzelfde productieniveau bleven als in 2023.**

De verwerking van papier en karton kende een licht negatieve handelsbalans (-8,5%) en zag zijn omzet licht dalen ten opzichte van 2023 (-6%).

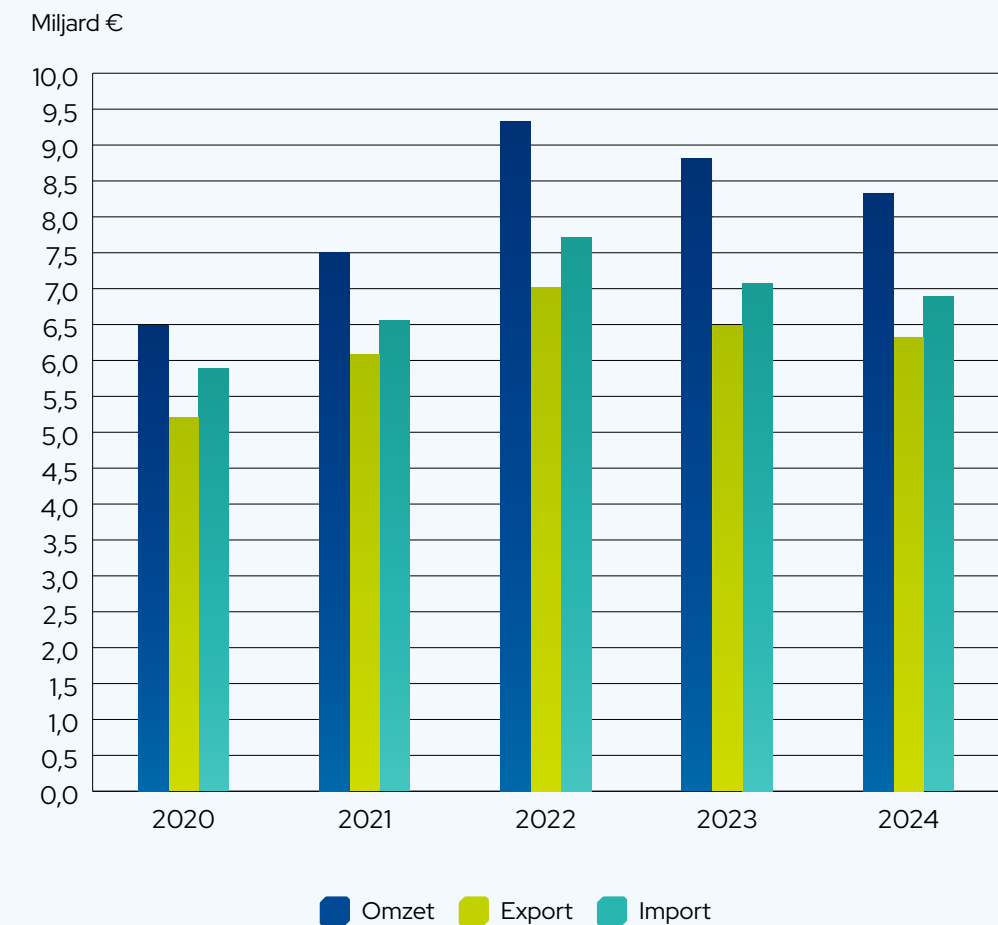
Dit alles betekent dus dat de slechte resultaten van 2023 zich in 2024 hebben herhaald (en zelfs licht zijn verslechterd). Die waren te wijten aan verschillende bekende oorzaken, zoals hoge energiekosten, een gebrek aan concurrentievermogen ten opzichte van de veel goedkopere arbeidskrachten van onze buurlanden en een dalende consumentenvraag. Het slechte resultaat voor het jaar 2024 kan niet verklaard worden door de stocks bij de klanten, zoals dat in 2023 het geval was. **We moeten vaststellen dat het gebrek aan concurrentievermogen van de Belgische industrie in twee sterk exportgerichte sectoren in een wereld met afnemende vraag, zwaar begint te wegen op onze bedrijven.**

Ook de glasindustrie zag haar omzet in 2024 verder dalen (-7,5%), na de krimp in 2023. Dit resultaat wordt vooral gedrukt door de Belgische binnenlandse consumptie, want de export van de Belgische glasfabrieken stijgt (in euro's) met 9% in 2024 ten opzichte van 2023.

Handelsbalans van de drie sectoren

1. Pulp, papier en karton / Artikelen van papier en karton / Glas en glasartikelen

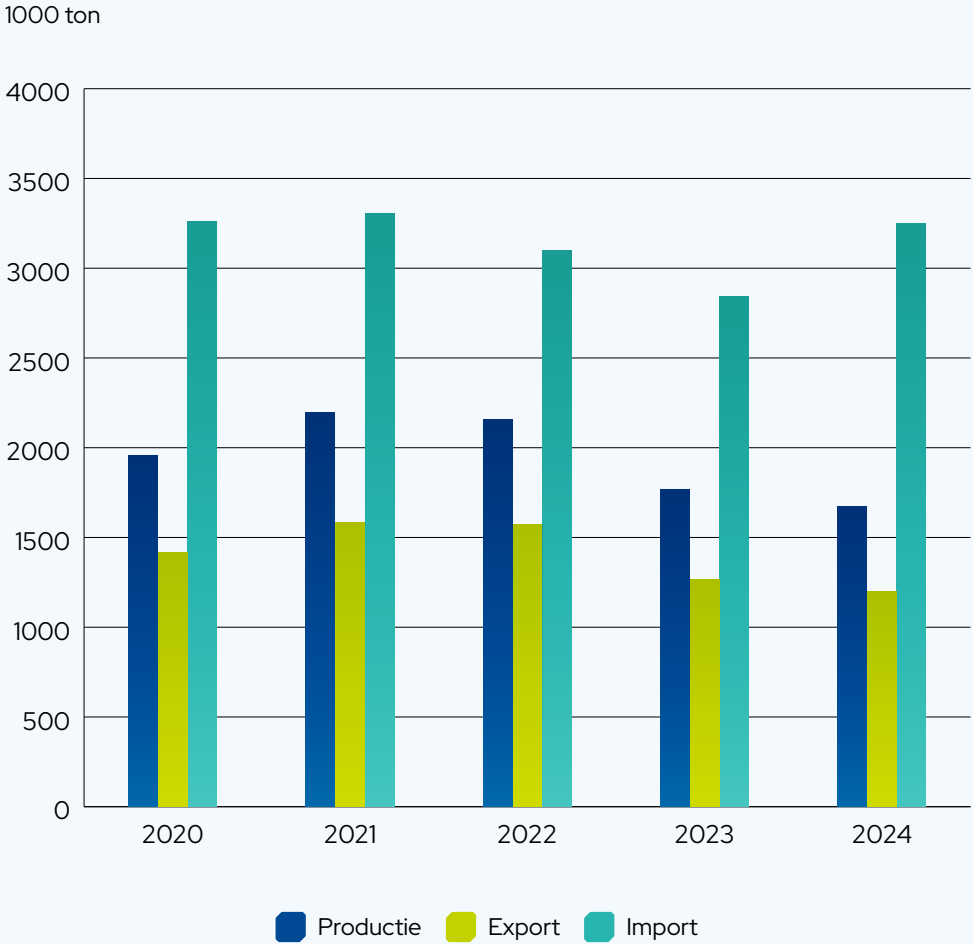

Bron: NBB & FOD Economie – Btw-aangiften NACE 171, 172 en 231

Volgens de reeds gepubliceerde en herziene officiële cijfers voor 2024 hebben onze drie sectoren 75% van hun omzet uit export gegenereerd, voornamelijk binnen Europa.

Verwacht wordt dat de uitvoer 6,3 miljard euro zal bedragen in 2024. Ten opzichte van 2023 is de invoer in 2024 licht gedaald tot 6,9 miljard euro.

2. Pulp, papier en karton

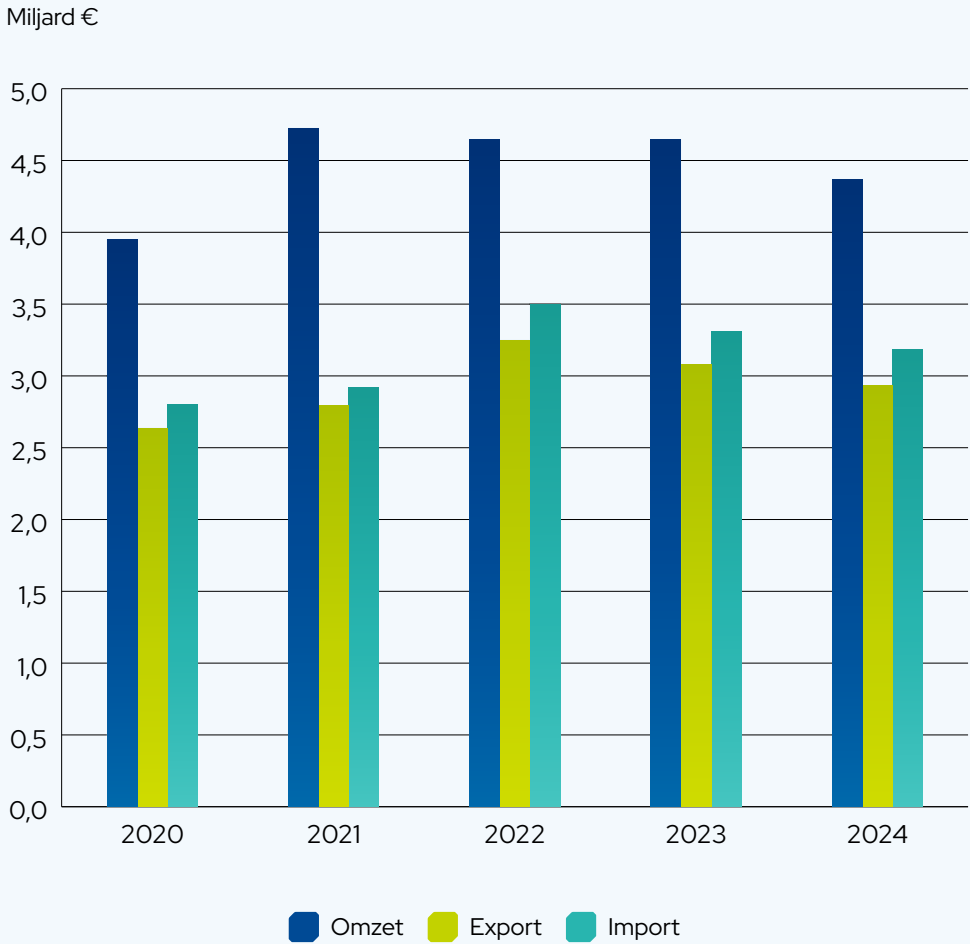

Bron: Cobelpa

Na de sluiting van SAPPI in Lanaken, dat gespecialiseerd was in grafisch papier, daalde de Belgische papier- en kartonproductie in 2024 met 6,5% naar 1.356.000 ton.

De papier- en kartonproducenten exporteren bijna 80% van hun productie, voornamelijk naar andere Europese landen. Dit is te danken aan de zeer gespecialiseerde en grote omvang van de productie-eenheden: een papiermachine kan tot 400.000 ton/jaar van dezelfde papiersoort produceren, wat veel meer is dan de vraag op onze binnenlandse markt. Het hoge importniveau van papier en karton wordt om dezelfde redenen verklaard. Het totale pulpverbruik daalde geleidelijk de laatste jaren en bereikte 240.000 ton in 2024.

3. Papier- en kartonproducten

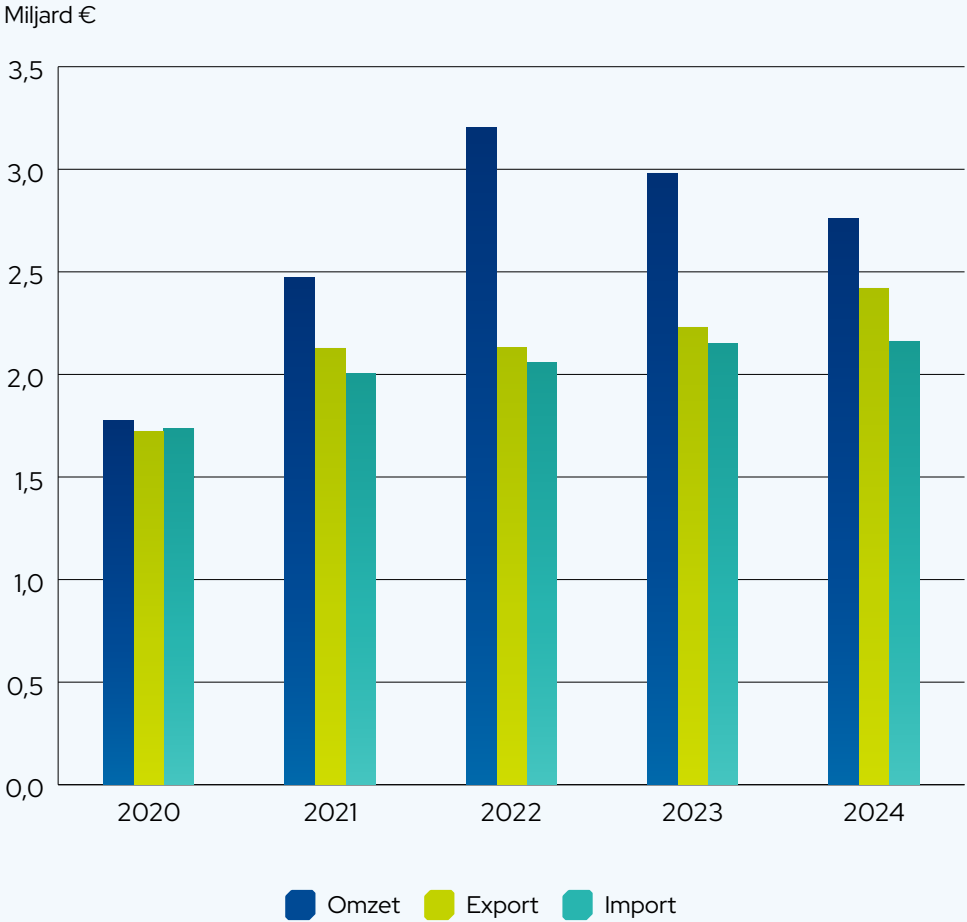

Bron: FOD Economie – BTW-aangiften NACE 172

Uit de reeds beschikbaar officiële cijfers zal de directe uitvoer van de papier- en kartonverwerkers, die traditioneel bijna 70% van de omzet vertegenwoordigt, 2.933 miljard euro bereiken in 2024 (tegenover 3.082 miljard euro in 2023).

De sector exporteert ook indirect in grote hoeveelheden: verpakkingen, golfkarton en andere vouwdozen die door onze bedrijven geproduceerd en verkocht worden op de Belgische markt, worden vervolgens met hun inhoud geëxporteerd (verse producten, geneesmiddelen, enz.).

4. Glas en glasproducten

Bron: NBB & FOD Economie – BTW-aangiften NACE 231

Uit de eerste officiële cijfers blijkt dat de uitvoer van glas in 2024 met 8,5% toenam en dat de handelsbalans van de sector 259 miljoen euro bedraagt in 2024, versus 80 miljoen euro in 2023 (herziene cijfers).

De belangrijkste klanten van de sector zijn Europees: Duitsland staat voorop, gevolgd door Frankrijk, Nederland, het Verenigd Koninkrijk en Italië. Deze vijf landen alleen al zijn goed voor 70% van onze buitenlandse verkoop, terwijl de rest van de Europese Unie 85% voor haar rekening neemt. Onze concurrenten zijn de Nederlanders, gevolgd door de Duitsers, de Fransen en dan de overige Europeanen. Wat isolerend glas betreft is Nederland veruit onze belangrijkste klant, goed voor 80% van de uitvoer van onze Belgische markt in 2024.

Sociale zaken 2024

1 Sociale verkiezingen

2024 was een jaar van verkiezingen: federal, gemeenschappen en gewesten, Europese, gemeentelijke verkiezingen maar ook sociale verkiezingen.

De sociale verkiezingen verliepen over het algemeen rustig. Er waren evenmin grote verschuivingen waar te nemen.

De **sociale verkiezingen** voor de ondernemingsraden en comités preventie en bescherming op

het werk gaven geen aanleiding tot belangrijke verschuivingen in de inDufed-sectoren.

Zowel in de glassector als in de papiersectoren (waarvan de resultaten gezamenlijk werden gepresenteerd door de FOD Werk) is het vooral het ACLVB dat vooruitgang boekt ten opzichte van 2020. De resultaten zijn uitgedrukt in percentages van het totaal aantal stemmen.

		OR		
		2020	2024	
Glas	ABVV	50,44%	49,78%	↘
	ACV	39,73%	36,60%	↘
	ACLVB	9,83%	13,62%	↗
Papier	ABVV	44,09%	43,73%	↘
	ACV	43,95%	44,50%	↗
	ACLVB	11,59%	11,18%	↘

		CPBW		
		2020	2024	
Glas	ABVV	51,59%	49,74%	↘
	ACV	39,99%	39,62%	↘
	ACLVB	8,42%	10,64%	↗
Papier	ABVV	45,09%	44,39%	↘
	ACV	45,15%	44,31%	↘
	ACLVB	9,76%	11,31%	↗

Bron: FOD Werk

2 Interprofessioneel overleg

Traditioneel beginnen in de pare jaren in het najaar ook de onderhandelingen voor een interprofessioneel akkoord. Het Technisch verslag van de Centrale Raad van het Bedrijfsleven betreffende

de loonontwikkeling in België en de buurlanden heeft evenwel lang op zich laten wachten en werd uiteindelijk pas beschikbaar op 19 februari 2025. **Het overleg zou pas kunnen starten in 2025.**

3 Sectoreigen projecten

In de sector van de papier- en kartonverwerking werd in het najaar gestart met de opmaak van een nieuwe functieclassificatie. Na de voorbereidende gesprekken en bedrijfsbezoeken met de functievalidatiegroep werden de eigenlijke werkzaamheden met de technische werkgroep gestart. **De sociale partners streven ernaar deze oefening af te ronden in 2025 om vervolgens over te gaan tot de koppeling aan een loonclassificatie.**

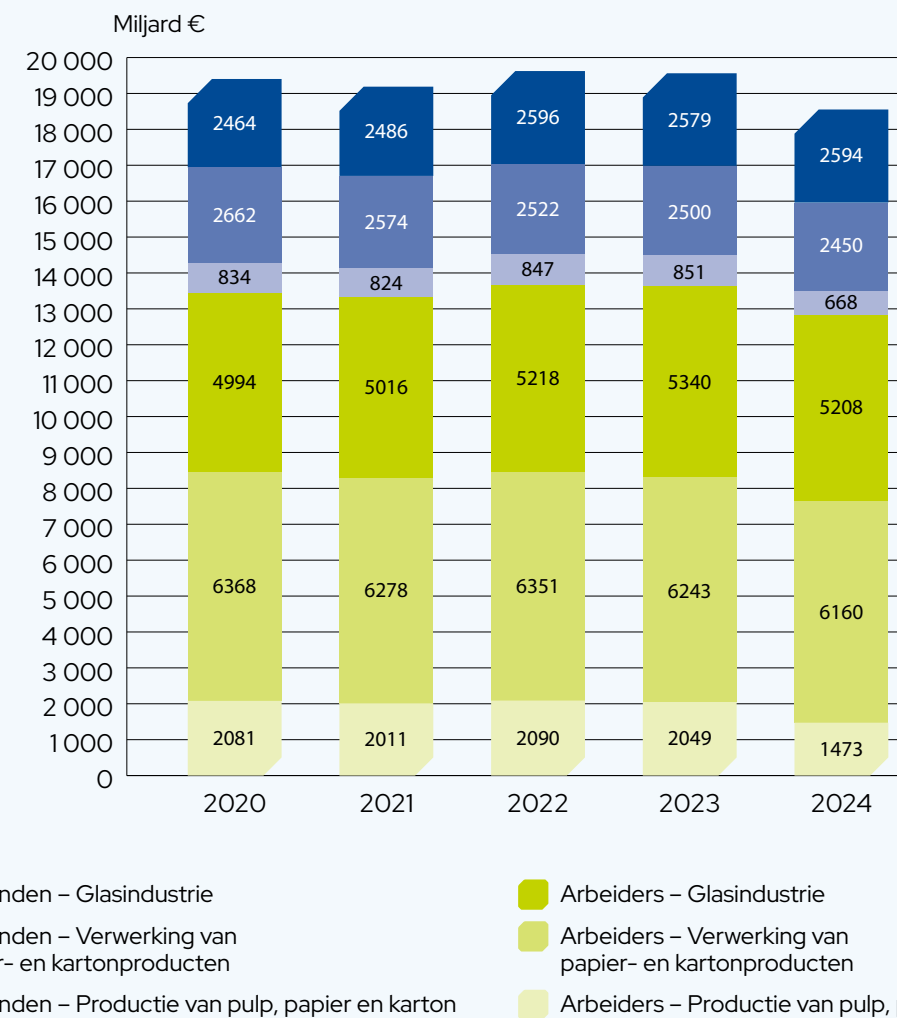
In de sector van de papierproductie vond **een eerste kennismakingsgesprek plaats met HIVA/KUL dat een project werkbaar werk in volcontinue arbeid zal uitvoeren voor de**

sector. Men hoopt dat de resultaten van het onderzoek technische en/of organisatorische voorstellen formuleren tot het lichter maken van dergelijke ploegenarbeid.

De glassector startte in het najaar een zoektocht naar een nieuwe partner voor het organiseren van de sectorgebonden opleidingen voor de bedrijven enerzijds en de werkzoekenden en het onderwijs anderzijds. **De besparingen en rationalisering van de opleidingen noopt Cefoverre ertoe te verdwijnen als een zelfstandig competentiecentrum.** Er werd vrij snel een partner gevonden in Technocampus. De uiteindelijke beslissing zal evenwel pas vallen in 2025.

4 De tewerkstelling

Bron: RSZ

2024 was geen goed jaar voor de tewerkstelling in de drie inDUFed-sectoren. **Na enkele jaren van lichte groei/stabiele tewerkstelling, werd afgelopen jaar gekenmerkt door een forse terugval van het aantal arbeidsplaatsen.** De glassector zag 117 arbeidsplaatsen verloren gaan, hetzij ongeveer 1,48% van de totale tewerkstelling. De daling bevindt zich integraal aan arbeiderszijde: er gingen 132 arbeidersjobs verloren. De bediendenpopulatie groeide met 15 werknemers.

De Papierproductie kende evenwel de felste terugval. Dit is voor het overgrote deel te wijten aan de sluiting van Sappi in 2024 (aangekondigd

in 2023) doch niet integraal. De tewerkstelling daalt met 759 arbeidsplaatsen, wat overeenstemt met bijna 26% van de tewerkstelling. Het gaat om 183 bediendenfuncties en 576 arbeidersfuncties.

Tenslotte volgt ook de papier- en kartonverwerking deze negatieve tendens. Met een verlies van 133 jobs (50 bediendenfuncties en 83 arbeidersfuncties) daalt de tewerkstelling in de sector met 1,52%.

De tewerkstelling in de inDUFed-sectoren volgt de algemene economische tendens die de industrie in 2024 treft en ook nog aanhoudt in de eerste helft van 2025.

An aerial photograph of a lush green forest. A winding river or stream flows through the center of the forest, surrounded by dense trees. Mist or low clouds are visible in the upper right and lower right areas, partially obscuring the forest canopy. The overall scene is vibrant and natural.

Milieu en duurzaamheid

In vele opzichten was 2024 een bijzonder jaar. Er waren de verkiezingen op alle niveaus, de regeringsvormingen en tussendoor heeft België ook voor zes maanden het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie waargenomen. Een dergelijke situatie gaan we niet snel meer terug zien.

Toch zijn er belangrijke wetgevende beslissingen genomen. Zo is er een akkoord gekomen rond de PPWR (verpakking en verpakkingsafval verordening), is de SUPD (Single Use Plastics Richtlijn) definitief omgezet en is de herziening van de FCM-wetgeving (voedselcontactmaterialen) langzaam verder gegaan. inDUfed heeft eveneens haar raamovereenkomst met Möbius rond ESG-rapportering, die door onze leden zeer wordt gewaardeerd, verder kunnen ontwikkelen.

Verpakkingen zijn ook in 2024 een belangrijk onderwerp

Tijdens het Belgische voorzitterschap zijn de Europese Commissie, het Europese Parlement en de Raad van de Europese Unie begonnen met dialoogonderhandelingen over de PPWR. Dit heeft na ongeveer drie maanden tot een akkoord geleid. **inDUfed heeft gedurende deze tijd blijvende druk uitgeoefend om onze actiepunten in de PPWR te verwezenlijken.**

Na de installatie van de nieuwe Commissie heeft het Europese Parlement de onderhandelde versie goedgekeurd. Toch werd direct **een amendement ingediend om de hergebruiksdoelstellingen te herzien, want 100% herbruikbare verpakkingen werd terecht als onrealistisch erkend.** De Europese Commissie onderzoekt dit, maar er is nog geen verdere informatie beschikbaar.

De PPWR is begin 2025 gepubliceerd en de komende jaren zullen in het teken staan van het ontwikkelen van secundaire wetgeving, waarbij meer dan 25 besluiten nodig zijn

om de maatregelen verder uit te werken. Dit omvat wetgeving voor onder andere recycleerbaarheid, gerecycled materiaal, verbod op bepaalde verpakkingstypes en etikettering.

Dat de PPWR de gemoederen blijft beroeren, leidt geen twijfel. inDUfed is meermaals gevraagd om deze wetgeving, zelfs als zij nog niet definitief was, uit te leggen. Zo heeft inDUfed presentaties gegeven bij verschillende sociale partners en opleidingscentra. **De PPWR is wetgeving die allen zal raken en vaak niet met de gewenste uitkomst.**

Ondertussen is op Belgisch niveau de SUPD eindelijk omgezet. inDUfed heeft zich blijvend ingezet om hier een zo correct mogelijke interpretatie van te krijgen van de Europese richtlijn. Dat is na lang onderhandelen en vele acties ook gelukt. **Éénmalige papierproducten met plastic zijn nog steeds toegelaten en slechts enkele zijn onderhevig aan evaluaties.**

Voedselcontactmaterialen zijn zoveel meer dan verpakkingen

Vele van onze leden produceren voedselverpakkingen. Chocolade, rijst, diervoeding, pasta, ... Allemaal zijn deze producten te vinden in verpakkingen uit glas, papier of karton. Er zijn ook veel leden die andere voedselcontactmaterialen produceren, zoals servetten, tafelbekleding, ... Voedselveiligheid staat dan ook heel hoog op onze agenda en dus volgen wij de herziening van de kaderverordening voor voedselcontactmaterialen (FCM) die in 2023 gestart werd met zeer veel belangstelling.

Twee studies zijn opgestart: een studie rond de verzameling en verspreiding van informatie en een studie over duurzaamheidsaspecten van FCM.

Het is vooral de tweede studie die veel stof doet opwaaien. Het is de mening van inDUfed dat maatregelen die de duurzaamheid van FCM

verhogen, niet thuishoren in de kaderverordening voor FCM. Deze verordening moet gaan over de veiligheid van die producten. Duurzaamheid wordt geregeld in vele andere regelgeving zoals de PPWR, de Environmental Sustainable Product Regulation, de Green Claims Directive, Corporate Sustainability Reporting Directive... Een versplinterd wetgevend landschap kan alleen maar leiden tot verwarring, tegengestelde eisen en administratieve complexiteit.

inDUfed blijft ook in de toekomst ijveren voor eenvoud en een duidelijk wetgevend landschap waarin de FCM-wetgeving de veiligheid van voedselcontactmaterialen regelt en zal dit dossier actief verder opvolgen, want zowel duurzaamheid als voedselveiligheid zijn belangrijk voor ons en onze leden.

Duurzaamheidsrapportage werd in 2024 volop voorbereid

Duurzaamheid is belangrijk, duurzame handel is belangrijk, maar hoe ga je dit communiceren? De Corporate Sustainability Reporting Directive of kortweg CSRD zou dit moeten stroomlijnen. In 2024 hebben vele van onze leden zich voorbereid om te voldoen aan de CSRD.

De raamovereenkomst die inDUFed heeft afgesloten met Möbius heeft duidelijk zijn nut bewezen bij onze leden. Verschillende bedrijven zijn met het consultancybureau in zee gegaan om de verschillende aspecten van de CSRD en de carbon footprint calculatie onder de knie te krijgen. Ondertussen hebben we een roadshow

en opleidingsdagen georganiseerd waarin we dieper zijn ingegaan op onder meer de CSRD in het algemeen, de dubbele materialiteitsanalyse, scope 1, 2 & 3 van de carbon footprint calculatie.

Ook in de komende jaren zal dit onderwerp van belang blijven en houden we de vinger aan de pols voor de veranderingen die er gaan aankomen want ook de CSRD zal vereenvoudigd worden. **Wat zal moeten worden gerapporteerd, wanneer dit zal moeten gebeuren en welke bedrijven hieraan zullen moeten voldoen, zijn al punten van discussie.**

De puzzel naar 2050 worden verder gelegd

Decarbonisering en energie-efficiëntie stonden al hoog op de agenda en zijn daar uiteraard gebleven. **Vooral aan de implementatie en praktische afwikkeling van dossiers werd gewerkt.**

Voor de energiebeleidsvereenkomsten in Vlaanderen moesten de energieplannen en klimaatroadmap opgemaakt worden.

Wat betreft de PV-verplichting voor grote elektriciteitsafnemers, werd gevraagd om meer flexibiliteit en alternatieve investeringspistes toe te voegen.

De energieprestatiewetgeving in Vlaanderen voor niet-residentiële gebouwen, vroeg de nodige opvolging, evaluatie en uitklaring van de mogelijke situaties op siteniveau.

Ook de omzetting van de ETS2 op Belgisch niveau werd gemonitord. Deze wetgeving voert ook voor de niet-ETS1 sectoren zoals de gebouwen, vervoer en de kleine industriële energiegebruikers een CO₂ prijs in. Ondanks het feit dat de (administratieve) verplichting niet rechtstreeks bij de inDUFed-leden ligt was het nodig om de mogelijke financiële impact en interferenties met ETS1 te kunnen inschatten.

Een Europese verplichting verzoenen met 20 jaar ervaring in energieauditing

In het kader van de EU-wetgeving voor de handel in emissierechten (EU ETS) was 2024 een jaar waarin de gegevens verzameld werden van ETS-bedrijven om een reeks parameters bij te werken die de gratis emissierechten voor de periode 2026 tot 2030 bepalen. Voor deze periode ging de toekenning van alle geplande rechten gepaard met een dubbele voorwaardelijkheid. Een van deze voorwaarden, die betrekking had op vrijwel alle ETS-bedrijven, was de verplichting om na een audit, alle energie-efficiëntiemaatregelen met een terugverdientijd van minder dan 3 jaar, te hebben uitgevoerd.

In België hebben zowel Vlaanderen als Wallonië al meer dan 20 jaar een energieauditsysteem dat veel verder gaat dan de Europese vereisten (jaarlijkse monitoring, verbintenis tot middelen of resultaten na verloop van tijd, focus op CO₂-impact, enz.) In Vlaanderen heeft inDUFed ervoor geijverd dat de lopende energiebeleidsvereenkomst gebaseerd op een middelenverplichting (EBO)

na evaluatie door de administratie volstond om deze voorwaarde in te vullen. In Wallonië moest, gezien de filosofie van een resultaatsverplichting in de sectorale overeenkomst, een evaluatie van alle maatregelen worden uitgevoerd door de bedrijven. Na verschillende vergaderingen tussen Awac en inDUFed om verschillende concepten te verduidelijken, werd een verduidelijkingsnota opgesteld door inDUFed en verstuurd naar alle Waalse ETS-installaties na validatie door Awac. Deze nota wordt ook gebruikt door de Vlaamse overheden en is gevalideerd door Europa.

Dit voorbeeld illustreert hoe belangrijk het is voor regionale vertegenwoordigers om aan de Europese besprekingen deel te nemen en hun regionale of federale realiteit in te brengen bij het opstellen van Europese teksten. inDUFed zal de regio's blijven oproepen en ondersteunen om de regionale belangen te verdedigen en 'goldplating' te vermijden.

Omgevingsvergunningen

De IED 2.0-richtlijn, basis van de milieuvergunningen in zowel Vlaanderen als Wallonië voor de papier- en glasproducerende leden, werd in 2024 zo goed als afgerond maar vraagt ook een aantal **secundaire wetgeving voor de praktische implementatie.**

Zo zullen het nieuwe BREF-proces voor de bepaling van de BBT's, de minimeisen voor de EMS-systemen en de inhoud van de transitieplannen verder uitgeklaard moeten worden in 2025. Gelijktijdig zullen de gewesten de transitie van de IED2.0 opstarten in de loop van 2025.

De aandacht voor emissies van "forever chemicals", met voorop PFAS, stond hoog op de agenda. **Handvaten voor meten en normeren van deze stoffen vroeg heel wat aandacht en zal dat ook nog in 2025 vragen.** In dit kader werd ook een BBT-studie voor de herziening van zorgwekkende stoffen naar de lucht opgestart met als einddoel de herziening van de algemene emissiegrenswaarden voor deze stoffen naar de lucht in VLAREM in de loop van 2025.

Einde van de sectorakkoorden voor de glas-, papier- en papier/kartonindustrie: resultaten en verwezenlijkingen

Het jaar 2024 betekende de eindevaluatie van het sectorakkoord voor de glas-, papier- en papier/kartonverwerkende sectoren, dat begon in 2014 en werd verlengd tot 2023. Op basis van de resultaten voor 2023 moesten de sectoren, via hun respectieve federaties, aantonen dat ze de doelstellingen voor energie-efficiëntie en CO₂-uitstoot hadden gehaald.

Ondanks een somber economisch klimaat hebben de glasindustrie en de papier- en kartonverwerkende industrieën hun resultaten behaald. In het geval van de papiersector werd een speciale hoorzitting gehouden met het bedrijf dat in

gebreke bleef. Aangezien de implementatie van alle geïdentificeerde maatregelen en een financiële investering veel groter was dan de ontvangen voordelen, stelde de regering vast dat er geen sprake was van in gebreke blijven. inDUfed benadrukt het belang van deze vrijwillige overeenkomst voor de ondersteuning van het decarbonisatie van de industrie en het behalen van de klimaatverplichtingen van het Waalse Gewest. Zo klokt de productie van hernieuwbare energie in de glasindustrie in 2023 bijvoorbeeld af op een productie van niet minder dan 10 GWh, terwijl deze bij de start van de overeenkomst nul was.

inDUfed koolstofovereenkomst: van start

De tweede helft van 2024 werd gekenmerkt door de inwerkingtreding van de koolstofovereenkomst na de ondertekening ervan door Waals minister Henry met inDUfed als sector op 5 juni. Voorafgaand had inDUfed een mandaat gekregen van 16 van haar leden om de inDUfed-koolstofgemeenschap te verbinden aan deze overeenkomst. Deze leden werden door inDUfed ondersteund bij het uitvoeren van de eerste energie-audits die in het eerste jaar moesten worden uitgevoerd. **Momenteel worden de audits binnen de bedrijven afgerond om deze deadline te halen, ondanks verschillende administratieve vertragingen waardoor de doelstellingen van de inDUfed-gemeenschap zijn uitgesteld tot eind 2025.**

Tegelijkertijd zet inDUfed haar werk voort als intermediair tussen bedrijven die geconfronteerd worden met een industriële realiteit, auditors die onderworpen zijn aan de methodologie en technische experts die de ambitie van deze doelstellingen beoordelen.

inDUfed blijft overtuigd van het belang van een dergelijk instrument om bedrijven te ondersteunen en te helpen bij hun decarbonisatie, maar betreurt soms het gebrek aan pragmatisme bij de aanpak van bepaalde industriële situaties.

Vertegenwoor- digingen

Europese Unie

CEPI (Confederation of European Paper Industries)

- Alliance of director generals
- General Assembly
- Climate and energy committee
- Issue Group EU ETS
- Environment committee
- Recycling committee
- Food Contact Group
- Food Contact coordination Group
- Issue Group Chemical Strategy on Sustainability
- Forestry Committee

GAE (Glass Alliance Europe)

- General Assembly
- Executive Committee
- Environment committee

Glass for Europe

- Environment committee
- ERC – External Relations Committee
- NPG – National Partners Group
- TPC – Transformation and procession Committee

FEVE (European container glass federation)

- Product & Environment committee
- CEP 90
- Close the glass loop platform
- Market Place Committee
- Energy committee

CITPA (Confederation of Paper and Board Converters in Europe)

- General Assembly
- Environment committee
- Product Safety Committee – chair

FEFCO (Fédération européenne des fabricants de carton ondulé)

- Regulatory Affairs committee

Cross Sectoral working groups

- Cross Sector Group on Food Contact
- Printing Ink Joint Industry Task Force
→ Chair
- Chair of the Sub-group transparency
- EFSA: Stakeholder Forum

FEB

- Raad van Bestuur
- Commissie Sociale Zaken
- Centrale Werkgroep
- Commissie Energie en Klimaat
- Platform Verpakkingen
- Voorzitter: WG definitie
- Commissie Duurzame Ontwikkeling
- Commissie Circulaire Economie
- WG Product Policy
- Business expert group Data & AI

NBN

- Raad van Bestuur

Valipac

- Raad van Bestuur
- Uitvoerend Comité

BVI-IBE

- Raad van Bestuur
- College van bestuurders

FEBELIEC

- Raad van Bestuur
- WP Elektriciteit
- WP Gas
- WP Hernieuwbare energie
- TF indirecte compensatie

Fost Plus

- Raad van Bestuur
- College van bestuurders
- Audit Comité
- GT Point Vert
- GT prestations de services aux membres

Filpap

- Raad van Bestuur
- WG Recycleerbaarheid

Federale Pensioendienst

- Raad voor de Betaling
- Beheerscomité

PMC /BMP (producenten van bouwmaterialen)

- Raad van Bestuur

Renovate Belgium

INAMI

- Beheerscomité werknemers

Vakantiekas hout-papier

INISMA

- Raad van Bestuur

Beheerscomités FSE 115-129-136-221-222

Paritaire Commissies 100-115-129-136-221-222-200

CEFOVERRE

- Raad van Bestuur

Rijksdienst voor jaarlijkse vakantie

- Beheerscomité

Paper Pack Skills

Vlaanderen

VOKA

- Directiecomité Vlaams Wergeversplatform
- SG Milieu
- Werkgroep Onderwijs en Arbeidsmarkt
- SG Energie
- WG Water
- WG Innovatie
- WG Omgeving
- WG Communicatie

Commissie EBO (energiebeleidsovereenkomst)

Cogen Vlaanderen

- WKK platform
- WG bio-WKK

**LAAMS
NERGIE- &
LIMAATAGENTSCHA**

VEKA – ETS doelgroepenoverleg

Wallonië

AKT for Wallonia

- Conseil d'administration
- Conseil des Fédérations
- Conseil stratégique
- Commission
Emploi-Formation-Enseignement
- Commission Cadre de Vie
- GT Accord de branche
– Convention carbone
- GT PACE 2030
- GT Permis
- GT PFAS

Cluster Cap Construction

IFAPME

CESE Wallonie

- Pôle Energie
- Pôle Environnement – section sol

Brussel

Conseil de l'Environnement (RBC)

Cluster Ecobuild

Beleidsorganen en team

Algemene Vergadering

Vertegenwoordigers van de productie van pulp, papier en karton (Cobelpa)

- **Pierre Macharis**, VPK Packaging Group
- **Jacky Dechamps**, Essity Belgium
- **Misa Bursac**, Sappi Lanaken

Vertegenwoordigers van de verwerking van papier- en kartonproducten (Fetra)

- **Remco Maandag**, Van Grasdorff
- **Vincent Chaidron**, Smurfit Kappa
- **John de Somer**, Van Genechten Biermans

Vertegenwoordigers van de glasindustrie (Verbond van de Glasindustrie)

- **Ronny Van Broekhoven**, AGC Glass Europe
- **Olivier Douchamps**, Knauf Insulation
- **Franky Symoens**, Polypare

Raad van Bestuur

Voorzitter

- **Remco Maandag**, Voorzitter van Fetra

Bestuurders

- **Pierre Macharis**, Voorzitter Cobelpa
- **Ronny Van Broekhoven**, Voorzitter VGI

Team

Algemene Directie

- **Thomas Davreux**, General Manager

Sociaal

- **Lieve Vanlierde**, Head of Social Affairs Department & HR Manager
- **Sophie van Rijckevorsel**, Senior Social Advisor
- **Isabelle Standaert**, Coordinator Fonds voor Bestaanszekerheid
- **Greet De Greef**, Management Assistant
- **Gunther Melis**, Sector Consultant Coordinator
- **Nathalie Govaerts**, Sector Consultant

Duurzaamheid

- **Emilie Butaye**, Head of Sustainability Department
- **Marc Bailli**, Sustainability Senior Advisor
- **Willem van Veen**, Sustainability & Food Contact Senior Advisor

Economie

- **Thomas Pollet**, Glass Specialist & Digitalization Manager
- **Matt Frère**, Statistics Senior Advisor
- **Anne-Sophie Carton**, Economic & Product Promotion Department Assistant

Communicatie

- **Alexia van Daele**, inDUFed & Papier.be Communication Manager

Mei 2025 – © inDUfed

Verantwoordelijke uitgever: Thomas Davreux

Foto's: inDUfed asbl / Shutterstock

Design: Antoine Jovenet

Marsveldplein 2
1050 Brussel

E-mail: indufed@indufed.be

Telefoon: +32 (0)2 542 61 20

www.indufed.be